

Abu Bakr al-Siddiq

Mildhet utan Svaghet

Abu Bakr as-Siddiq, må Allah vara nöjd med honom, är en av de största gestalterna i islams historia och en av de tio som fått det glada budskapet om paradiset. Han var den förste mannen som trodde på profeten Muhammeds, frid vare med honom, budskap, följde honom i hans kallelse och bidrog starkt till att sprida islam och stärka dess principer. Abu Bakr utmärkte sig genom tålamod, styrka och visdom, och var ett föredöme i asketism och gudsfruktan.

Abu Bakrs kalifat varade inte mer än två år och tre månader, men trots detta var det fyllt av stora bedrifter och farliga händelser. Det var scenen för många svåra prövningar som nästan kunde ha slagit den islamiska staten i dess vagga, om inte Gud hade skänkt den mannen som med sin visdom och beslutsamhet lyckades föra skeppet i säker hamn. As-Siddiq var en unik typ av människa där stränghet blandades med barmhärtighet, visdom med styrka och mildhet med fasthet.

Kanske det sannaste som sagts om honom är Haykals ord: "Denna milda, generösa, känsliga man, som snabbt berörs och delar den nödställdes nöd och den svages svaghet, bär inom sig en väldig kraft som inte känner tvekan eller rädsla, och en enastående förmåga att bygga män, att lyfta fram deras förmågor och talanger, och att driva dem ut i det allmännas

tjänst, där de använder all den kraft och förmåga Gud gett dem.”

Hans härstamning, egenskaper och uppväxt

Han är Abdullah, son till Abu Quhafa, Othman ibn Amir ibn Amr ibn Kaab ibn Saad ibn Taym ibn Murra ibn Kaab ibn Luayy. Hans släktlinje går tillbaka till Fihri ibn Malik ibn an-Nadr ibn Kinanah, och hans släkt möter profetens, frid vare med honom, släktlinje vid Murra ibn Kaab. Han räknas till Taym-klanen inom Quraysh, och kallas därför at-Taymi.

Abu Bakr kallades under jahiliyya (föreislamisk tid) "Abd al-Kaaba", men profeten, frid vare med honom, gav honom namnet Abdullah och gav honom hedersnamnet Atiq, eftersom profeten sade till honom: "Du är friköpt från elden." Det har också sagts att han kallades Atiq för sin skönhet, och det har sagts att det var för att det inte fanns något klandervärdt i hans släktlinje. Han kallades också as-Siddiq (den mycket sannfärdige) eftersom han bekräftade sanningen i berättelsen om Isra och Mi'raj (nattresan och himmelfärden).

Hans mor var Salma bint Sakhr ibn Amr ibn Kaab ibn Saad ibn Taym, hon var dotter till hans fars farbror, och hon kallades Umm al-Khayr. Abu Bakr växte upp i Mekka, och när han passerat barndomen och blivit ung man arbetade han med handel. Han var tyg-handlare och lyckades mycket väl i sin handel. I början av sitt vuxenliv gifte han sig med Qutayla bint Abd al-Uzza, som födde honom Abdullah och Asma, må Allah vara nöjd med dem. Därefter gifte han sig med Umm Ruman bint Amir ibn Uwaymir, och med henne fick han Abdurrahman och Aisha, må Allah vara nöjd med dem.

Hans handel växte och spreds, och med den ökade hans vinst och förmögenhet. Hans starka personlighet och ädla moral var en av orsakerna till hans framgång. Han var en man med behagligt uppförande, mjukt sinnelag, lugn och värdig, som inte styrdes av begär eller passioner. Han utmärktes av klokhets och gott omdöme, och han deltog inte i sitt folks avguderier och sedvänjor. Han drack aldrig alkohol under jahiliyya. Han var en av Qurayshs förnämsta män och ledare, känd för sin kunskap om släktlinjer, ja, han var den mest kunnige i Quraysh om detta. Till honom gick man också i frågor om blodspengar (diyah) under jahiliyya.

Abu Bakrs liv i Mekka

Abu Bakr levde i de rikas och handelsmännens kvarter i Mekka, samma område där Khadija bint Khuwaylid bodde. Därifrån växte vänskapen mellan honom och profeten, frid vare med honom. Deras närhet i ålder

och likhet i egenskaper och karaktärsdrag hade stor betydelse för den djupa vänskap som uppstod mellan dem. Abu Bakr var ungefär två år yngre än profeten.

När profeten, frid vare med honom, sändes som profet var Abu Bakr den förste som trodde på honom. Så snart profeten erbjöd honom islam, antog han det utan att tveka ett ögonblick. Från första stund deltog han i kallelsen till Gud med både sig själv och sin förmögenhet. Folk älskade honom och kände förtrogenhet med honom, och detta hade stor betydelse för att många av dem accepterade islam. Flera av de stora sahaba blev muslimer genom honom, bland dem Othman ibn Affan, Abdurrahman ibn Awf, Talha ibn Ubaydillah, Saad ibn Abi Waqqas, az-Zubayr ibn al-Awwam och många andra från Mekka.

Abu Bakrs roll i att stödja islam

Abu Bakrs tro var stark och väldig, bortom alla gränser, och hans tillit till profetens sanningsenlighet, frid vare med honom, överträffar all beskrivning. Kanske det tydligaste uttrycket för detta är profetens ord, frid vare med honom: "Jag kallade ingen till islam utan att han först visade någon tvekan, fundering eller tvekan, utom Abu Bakr ibn Abi Quhafa. Han tvekade inte när jag nämnde det för honom, och han tvivlade inte."

Det som väcker förundran här är Abu Bakrs egen personlighet. Trots sin visdom, sitt goda omdöme och sin mod var han en köpman, och handel kräver att man tar hänsyn till sina relationer med människor och undviker att konfrontera dem med sådant som går emot deras invanda åsikter och trosföreställningar, av rädsla för vad det kan leda till för handeln och affärerna. Men han höjde sig över livets materiella sidor och satte den sanna tron framför livets ytliga glans och lockande prydnader.

Abu Bakrs islam hade en stor roll i att befästa den nya religionens grundvalar och ge den styrka. Han nöjde sig inte med att stödja islam genom att kalla människor och övertyga dem för att vinna fler anhängare, eller genom att trösta de svaga och förtryckta muslimer som utsattes för hård förföljelse och tortyr av de otroende. Han offrade också sig själv och sin förmögenhet. Abu Bakr friköpte sju personer som torterades för Guds skull, bland dem Bilal ibn Rabah och Amir ibn Fuhayra.

Han spenderade sin förmögenhet som han tjänat genom handel, som uppskattades till omkring fyrtio tusen dirham. Han gav bort allt detta i Guds väg. När han utvandrade till Medina omkring tio år senare hade han inte mer än fem tusen dirham kvar.

Profeten, frid vare med honom, nämnde detta och prisade honom genom att säga: "Ingen förmögenhet har gagnat mig så som Abu Bakrs förmögenhet har gagnat mig."

As-Siddiqs hållning vid Isra-händelsen

Isra-händelsen (nattresan) var ett verkligt prov på de tidiga muslimernas tro. Efter att Abu Talib, profetens farbror, frid vare med honom, hade dött, och Khadija, profetens hustru, må Allah vara nöjd med henne, hade dött – och de båda hade varit ett stort stöd för honom i hans kallelse – samt efter vad han mötte i Taif av avvisande, hån och uppvigling mot honom, ville Gud trösta sin profet. Han lät honom resa nattetid till al-Aqsa-moskén och sedan stiga upp till himlen.

Men de otroende och avgudadyrkarna gjorde denna händelse till ett tillfälle att håna profeten, frid vare med honom, och förlöjliga honom och ifrågasätta hans kallelse. Några svaga i tron som hade antagit islam drogs med i detta, och andra började tveka. När Abu Bakr kom till moskén och hörde profeten, frid vare med honom, beskriva al-Aqsa – som Abu Bakr hade besökt tidigare – bekräftade han profetens beskrivning, som stämde exakt med vad han själv sett. Detta tystade avgudadyrkarna, stärkte de troendes hjärtan, återgav dem förtroendet och stoppade den förvirring som de otroende försökte skapa.

Utvandringen till Medina

Förföljelsen från avgudadyrkarna mot profeten, frid vare med honom, och hans följeslagare ökade. Många muslimer utvandrade till Abessinien, men Abu Bakr stannade kvar hos profeten, frid vare med honom. När muslimerna utvandrade till Medina stannade Abu Bakr vid profetens sida, stödde honom och hjälpte honom i hans kallelse.

Abu Bakr stannade i Mekka och väntade på den dag då han skulle få utvandra tillsammans med profeten, frid vare med honom, till Medina, efter att de andra muslimerna redan rest dit. Till slut gav Gud sin profet tillåtelse att utvandra.

Abu Bakr hade förberett sig för denna dag och gjort i ordning två riddjur för utvandringen till Medina. Under den sista tredjedelen av natten lämnade profeten, frid vare med honom, sitt hus, efter att Gud gjort så att Qurayshs unga män, som låg i bakhåll runt huset för att döda honom, inte såg honom. Abu Bakr väntade på honom, kämpande med sin oro och sina tankar. De gav sig av mot Thawr-grottan för att gömma sig där tills

Qurayshs jakt på dem lugnade sig.

Avgudadyrkarna nådde fram till grottan, och några av dem klättrade upp ovanför den för att leta efter dem. Ingen av dem tänkte att det enda som skilde dem från de två flyktingarna var det tunna spindelnätet över grottans öppning. Abu Bakr såg avgudadyrkarnas fötter vid grottans ingång och viskade till profeten, frid vare med honom: "Om någon av dem bara tittade ner mot sina fötter skulle han se oss." Profeten svarade med lugn och tillit: "Abu Bakr, vad tror du om två som har Gud som den tredje med dem?"

När avgudadyrkarna till slut gav upp hoppet om att hitta dem, vände de tillbaka. Då lämnade de sitt gömställe och fortsatte sin resa mot Medina.

Abu Bakr i Medina

Abu Bakr levde i Medina ett lugnt och stilla liv. Han gifte sig med Habiba bint Zayd ibn Kharija, som födde honom Umm Kulthum. Därefter gifte han sig med Asma bint Umays, som födde honom Muhammad.

Abu Bakr förblev vid profetens, frid vare med honom, sida i Medina, och han var den person som stod honom närmast ända tills profeten dog den 12:e Rabi al-Awwal år 11 efter hijra, motsvarande 3 juni 632 e.Kr.

Profetens död var en oerhört tung och chockerande händelse för muslimerna. De blev som förlamade, världen snurrade under deras fötter, och många kunde inte tro — eller ville inte tro — att det var sant. Omar ibn al-Khattab greps av stark vrede och började hota dem som spred nyheten. Han sade i sin sorg: "Guds sändebud har inte dött. Gud har lovat honom, så som Han lovade Moses. Guds sändebud kommer att återvända och hugga av händer och fötter på dem som påstår att han är död."

Men Abu Bakr, trots sin kända mildhet och ömhet, stod fast och stark. Han insåg situationens allvar och de faror som hotade islam och muslimerna. Hans tro på Gud och hans kärlek och lojalitet till profeten drev honom att ta ett avgörande steg för att rädda muslimerna från splittring och kaos och bevara deras enhet. Hans inre styrka och klarsyn visade sig i denna svåra stund som förvirrade de troendes sinnen.

Han gick fram till profetens, frid vare med honom, kropp, lyfte täckningen från hans ansikte, böjde sig över honom och kysste honom medan han sade: **"Må min far och mor offras för dig, Guds sändebud. Du var god i livet**

och god i döden.”

Sedan gick han till moskén, steg upp på minbaren, prisade Gud och sade:

”Ni människor, den som dyrkade Muhammed — Muhammed är död. Men den som dyrkar Gud — Gud är levande och dör aldrig.”

Därefter reciterade han versen:

”Muhammed är endast en sändebud. Många sändebud har gått före honom. Om han dör eller dödas, ska ni då vända tillbaka på era hälar? Den som vänder tillbaka skadar inte Gud det minsta. Gud belönar de tacksamma.” (Al Imran 3:144)

Människorna började då gå ut på Medinas gator och recitera denna vers, som om den hade uppenbarats just den dagen.

Ansar i Saqifa

När ansar fick veta att profeten, frid vare med honom, hade dött, samlades de i Saqifat Bani Saida för att rådslå om vad de skulle göra. Nyheten nådde muhajirun, som sade: ”Vi skickar efter dem.” Men Abu Bakr sade: ”Nej, vi går till dem.” Så han gick dit tillsammans med Omar ibn al-Khattab och Abu Ubayda ibn al-Jarrah.

Diskussionen mellan grupperna blev lång och högljudd, och flera gånger var situationen nära att leda till konflikt. Några av ansar sade: ”En ledare från oss och en ledare från er.” Abu Bakr svarade: ”Vi är ledarna och ni är ministrarna. Profeten sade: ’Ledarna är från Quraysh.’ Och han sade: ’Jag råder er att behandla ansar väl: acceptera deras goda och ha överseende med deras fel.’”

Debatten fortsatte tills Omar sade: **”Jag ber er vid Gud — vet ni inte att Guds sändebud befallde Abu Bakr att leda bönen?”** De svarade: ”Jo, vid Gud.” Omar sade: ”Vem av er vill då ta bort honom från en position som Guds sändebud själv satte honom i?” De svarade: ”Ingen av oss vill det. Vi ber Gud om förlåtelse.”

Då skyndade alla att ge sin trohetsed till Abu Bakr. Denna ed räddade muslimerna från en farlig splittring och en möjlig blodig konflikt mellan människor av samma religion — en katastrof som endast Gud känner omfattningen av.

Utsändandet av Usamas armé

Det första beslut Abu Bakr fattade som kalif var att sända iväg Usama ibn Zayds armé, som profeten, frid vare med honom, hade förberett före sin död för att möta romarna. Armén bestod av många av de stora sahaba, både muhajirun och ansar.

Vissa muslimer var missnöjda med att Usama, som var ung, hade utsetts till befälhavare. De uttryckte också oro för att arabiska stammar som väntade på ett tillfälle skulle anfälla Medina när armén lämnat staden. De fruktade att muslimerna skulle splittras.

Abu Bakr svarade med fullständig övertygelse: **”Vid Han i vars hand Abu Bakrs själ är — även om jag trodde att vilddjuren skulle slita mig i stycken, skulle jag ändå sända iväg Usamas armé, så som Guds sändebud befallde. Även om ingen annan än jag fanns kvar i Medina skulle jag ändå sända den.”**

Sahaba hade inget val annat än att lyda. Abu Bakr följde armén till fots medan Usama red, för att visa alla att Usama var befälhavaren. Usama kände sig generad och ville stiga av sin häst och sade: ”Guds sändebuds efterträdare, antingen rider du eller så stiger jag av.” Abu Bakr svarade: **”Vid Gud, du ska inte stiga av, och vid Gud, jag ska inte rida. Vad gör det om mina fötter dammas i Guds väg en stund?”**

När avskedet kom höll Abu Bakr ett tal till soldaterna:

”Ni människor, lyssna till tio råd från mig: Förråda inte. Stjäl inte från krigsbyte. Bryt inte era löften. Stympa inte. Döda inte barn, inte gamla, inte kvinnor. Skada inte palmer och bränn dem inte. Hugg inte ner fruktträd. Slakta inte får, kor eller kameler annat än för att äta. Ni kommer att möta människor som ägnat sig åt klosterliv — lämna dem i fred. Ni kommer att möta människor som bjuder er mat i skålar — nämn Guds namn när ni äter. Ni kommer att möta människor som rakat mitten av huvudet och lämnat hår runt om — slå dem med svärdet. Gå fram i Guds namn. Må Gud skydda er från spjut och sjukdomar.”

Denna tidlösa instruktion blev ett rättesnöre för muslimers krigsetik och visade den höga nivå av civilisation och mänsklighet som islam lärde ut i en tid då okunnighet och brutalitet dominerade världen.

Usama svek inte Abu Bakrs förtroende. Han besegrade romarna, trängde

in i deras områden och återvände till Medina efter att ha uppnått sitt mål: att säkra den islamiska statens gränser och inge respekt och fruktan i romarnas hjärtan. Detta hindrade också arabiska stammar i norr från att angripa Medina.

Kriget mot de avfälliga (ridda-krigen)

Vissa stammar, där islam ännu inte rotat sig, utnyttjade muslimernas upptagenhet med profetens död och valet av en ny ledare. De avföll från islam och försökte återgå till jahiliyya. De ville bryta sig loss politiskt och religiöst från den islamiska staten. De använde zakat som förevändning för att frigöra sig från Medinas auktoritet och vägrade betala den. Stamlojalitet och förislamiska känslor tog över.

Flera falska profeter fick anhängare: – al-Aswad al-Ansi i Jemen – Musaylima i Yamama – Sajjah bint al-Harith i Banu Tamim – Talha ibn Khuwaylid i Banu Asad – Laqit ibn Malik i Oman

De hade funnits redan under profetens livstid, men deras inflytande växte först efter hans död.

Abu Bakr stod emot dem med mod, beslutsamhet och stark tro. Trots att vissa sahaba ville att han skulle vara mildare mot dem, svarade han:

”Vid Gud, om de så vägrade ge mig ett rep som de brukade ge till Guds sändebud, skulle jag kämpa mot dem för det. Vid Gud, jag ska kämpa mot den som skiljer mellan zakat och bön.”

Han skickade arméer mot dem tills deras uppror krossades och stammarna återvände till islam. Abu Bakrs fasta hållning visade hans visdom och framsynthet. Genom att vägra kompromissa i en av religionens grundpelare stoppade han dem från att fortsätta sina krav och markerade tydligt att ingen kompromiss accepteras i frågor som rör tron.

Insamlingen av Koranen

Ett stort antal av de framstående sahaba som memorerade Koranen stupade i riddah-krigen, som upptog större delen av Abu Bakrs kalifat. Förlusten av dessa lärda väckte djup oro bland muslimerna, eftersom deras död innebar en verklig risk för både Koranen och den profetiska sunnan. Omar ibn al-Khattab var en av de första som insåg faran. Efter

lång eftertanke vägde Gud honom till idén att samla Koranen i en enda bok.

När han lade fram förslaget för Abu Bakr tvekade denne först och sade: **"Hur kan jag göra något som Guds sändebud inte gjorde?"**

Men Omar fortsatte att diskutera och övertyga honom tills Gud öppnade Abu Bakrs hjärta för detta. Han accepterade Omars synpunkt och kallade till sig Zayd ibn Thabit och gav honom uppdraget att utföra denna stora och viktiga uppgift.

Zayd började samla Koranen från pergament, ben, palmlblad och tunna stenar. Därefter ordnade han verserna i suror. Han följde en mycket noggrann och metodisk arbetsmetod: han skrev inte ned en enda vers förrän han var helt säker på dess autenticitet genom vittnesmål från pålitliga sahaba som memorerat den. Detta trots att Zayd själv var hafiz av hela Koranen. Han ville att allt skulle dokumenteras exakt så som det uppenbarats för profeten, frid vare med honom.

Detta arbete räknas som Abu Bakrs största insats, trots hans många bedrifter. Genom detta bevarades Guds bok från att gå förlorad och skyddades från misstag, förvanskning och fel.

Hans död

Abu Bakr as-Siddiq dog på en fredag, den 21:a Jumada al-Akhirah år 13 efter hijra, motsvarande 22 augusti 634 e.Kr. Han begravdes tillsammans med profeten, frid vare med honom, i Aishas hus, må Allah vara nöjd med henne.

Det råder olika uppfattningar om dödsorsaken. Vissa berättar att han badade en mycket varm dag, fick feber och låg sjuk i femton dagar innan han dog. Andra säger att han drabbades av tuberkulos. Andra igen menar att han blev förgiftad. Omar sade i sin sorg över honom: **"Må Gud förbarma sig över Abu Bakr — han har lämnat efter sig en tung börda för den som kommer efter honom."**

Källor

1. *Al-Istiab fi Ma'rifat al-Ashab* – Abu Omar Yusuf ibn Abd Allah ibn Muhammad ibn Abd al-Barr, red. Ali Muhammad al-Bajawi, Dar al-Jil,

- Beirut (1412 H / 1992).
2. *Usd al-Ghabah fi Ma'rifat al-Sahabah* – Ibn al-Athir al-Jazari, red. Muhammad Ibrahim m.fl., Dar al-Shaab, Kairo.
 3. *Al-Isabah fi Tamyiz al-Sahabah* – Ibn Hajar al-Asqalani, red. Abd Allah ibn Abd al-Muhsin al-Turki, Dar Hajr, Kairo (1419 H / 1998).
 4. *Sira al-Nabi* – Ibn Hisham, red. och studier av Majdi Fathi al-Sayyid, Dar al-Sahabah lil-Turath, Tanta (1416 H / 1995).
 5. *Al-Siddiq Abu Bakr* – Dr. Muhammad Husayn Haykal, Dar al-Ma'arif, Kairo (1395 H / 1975).
 6. *Al-Tabaqat al-Kubra* – Ibn Sa'd, Dar al-Tahrir, Kairo (1388 H / 1968).
 7. *Al-Awasim min al-Qawasim* – Abu Bakr ibn al-Arabi, red. Muhibb al-Din al-Khatib, Dar al-Kutub al-Salafiyyah, Kairo (1405 H / 1985).
 8. *Al-Ma'arif* – Ibn Qutaybah al-Dinawari, red. Dr. Tharwat Ukkasha, Dar al-Ma'arif, Kairo (1389 H / 1969).